

המלך הורדוס

פרק 2 - "צדק"

הורדוס פרק ב' - "צדק"

חוץ . יום . גבעה ליד המצודה בציפורי

בני המשפחות עומדים נדהמים וקרועי עיניים מול הצלבים המתנוססים על הגבעה. הם מביטים באנשים שנצלבו בחפזה , חלקם עירומים , מעולפים, חבולים , חלקם שחוטים חלקם חיים עדיין. חולפות מספר שניות עד שזעקה נוראה בוקעת מפיהם והם מתנפלים אל הצלבים שם עוצרים אותם פרשיו של יעקב . במרכז מתחם הצלבים – גופתו של חזקיה שראשו מורכב על העמוד המרכזי ומבטו פונה אל האופק .
הורדוס שצפה במחזה מתרחק על סוסו בדהרה אל המצודה .

פנים . יום . מצודת ציפורי

קוסטובר שהתעורר למשמע הצעקה יוצא מחדרו בבגדיו התחתונים .
קוסטובר –

מה זה היה ? מי צעק ?

הוא מבחין בסואימוס על גשר התצפית ועולה אליו .

קוסטובר –

איפה השבויים ? איפה הכלובים ? הם ברחו בלילה .
סואימוס מורה על הגבעה .

סואימוס –

הוא צלב אותם . הם פירקו את הכלובים ועשו מהם צלבים .
סואימוס וקוסטובר מביטים זה בזה .

קוסטובר –

למה ?

הורדוס מתקרב ברכיבה אל השער האחורי של המצודה מרים עיניים ומבחין בהם .

הורדוס-

בוקר טוב . סואימוס , תודיע לנציב בסוריה שהבעיה נפתרה . קוסטובר , תפרסו חיילים סביב המצודה . אני הולך לישון .

קוסטובר –

אבל החלטנו לקחת אותם לירושלים למה הרגת אותם ?

הורדוס-

"החלטנו" ?

קוסטובר –

כן , אמש. לא החלטנו מתי אבל החלטנו -

הורדוס-

(קוטע אותו . לסואימוס) אמרתי לך שלקוסטובר קשה לקבל סמכות של צעירים ממנו .

(לקוסטובר) זה לא "אנחנו" מחליטים , קוסטובר - זה אני מחליט . אני שומע את

הצעותיכם- ואז אני מחליט . לבד .

מדהיר את סוסו אל תוך חצר המצודה

קוסטובר –

(בשקט) אז גם את המחיר תשלם לבד .

חוץ . יום . הרחבה שלייד לשכת הגזית בשערי בית המקדש , הר הבית , ירושלים

אמהות הנרצחים מהגליל יושבות בכניסה לבית המקדש מול לשכת הגזית של הסנהדרין . הן מקוננות ודורשות צדק . סקרנים נאספים סביבן- יש בהם עוברי אורח , בטלנים , קבצנים , בעלי דין לפני משפט , חלפני כספים ומוכרי יונים מהדוכנים הסמוכים , וכהנים ולויים בהפסקת צהרים . מספר שומרי בית המקדש במדיהם הכהים פוקחים עין . במרכז החבורה טליה , אשתו של חזקיה ולידה יהודה , בנה בן ה 8 . היא קוראת פסוקים והאמהות עונות אחריה . זוהי הפגנה שקטה מלאת מתח . בסוף כל משפט הם עונים אחריה – צדק !

טליה –

" איכה הייתה לזונה , קריה נאמנה ; מלאתי משפט , צדק ילין בה-- ועתה מרצחים"

האמהות

צדק !

טליה –

פהניך ילבשו-צדק ; וחסידך ירננו בעבור , דוד עבדך - אל-תשב , פני משיחך .

האמהות

צדק !!

טליה –

ויהנה צבאות שפט צדק , בחן כליות ולב ;

האמהות

צדק !!

מושל יהודה אנטיפטר ובנו פצאל מושל ירושלים צופים בדאגה במתרחש ממגדל
המתנשא מצפון להר הבית .

אנטיפטר

טעיתי טעות נוראה

פצאל מביט בו ומהנהן בשתיקה

טליה –

שמעה יהוה, צדק , הקשיבה רנתי, האזינה תפלתי; מלפניך, משפטי יצא

האמהות

צדק !!

טליה –

אראה נקמתך מהם, כי אליך גליתי את-ריבי.

האמהות

צדק !!

פנים . יום. ארמון החשמונאים בירושלים .

מסדרון בארמון החשמונאים . הכהן הגדול יוחנן הורקנוס צועד אל אולם המועצה
מלווה ב 6 שומרי משמר הכהונה . איתו יועצו הקרוב מלאכי .

מלאכי-

אתה אדיש ! הם תופסים את השלטון ואתה אדיש . נשארת עם התואר . לא רק
הכסא שלך בסכנה - אתה בסכנה.

יוחנן הורקנוס-

סכנה ממי ?

מלאכי-

אם הוא מרגיש מספיק בטוח בעצמו לעבור על חוק אבותינו ולצלוב יהודים –

הם נכנסים לאולם המועצה

פנים . יום. אולם המועצה . ארמון החשמונאים בירושלים .

באולם ישובים כבר חברי המועצה הקטנה של הכהן הגדול . פליכס - הממונה על המצודות , בן גדיא - מפקד משמר בית המקדש לבוש מדים כהים , ליסימאכוס – שר החוץ , דוסיתיאוס – מפקד המשטרה החשאית . הם קמים ומתיישבים אחרי שהכהן הגדול תופס את מקומו -

הורקנוס-

היהודים האלה פגעו בחיילים רומאים , שרפו כפרים בסוריה , שדדו שיירות נבטים לדמשק – ויוליוס קיסר בעצמו ביקש ממני לחסל את הכנופיות האלה –

מלאכי-

רק הסנהדרין בירושלים מוסמכת לדון דיני נפשות - וגם את זה קבע יוליוס קיסר. אין לנו זכויות מדיניות , אנחנו משלמים מיסים לרומא , אסור לנו להילחם באויבים בלי רשותה – אבל סמכות השיפוט היא רק שלנו . והכלבלב האדומי הזה , הורדוס , החוצפן הטיפש חמום המוח לא יכרות פה ראשים על דעת עצמו ולא יצלב אנשים כשמתחשק לו . יוחנן הורקנוס - אתה הכהן הגדול אתה ראש העם היהודי ואת זה צריך להסביר לא רק לרומא אלא גם לאנטיפטר , אבא של הבריון הזה .

האחרים מהנהנים בהסכמה

הורקנוס-

אנטיפטר הוא מושל יהודה במינוי של יוליוס קיסר

מלאכי-

"מושל יהודה" הוא פקיד - שיגבה מיסים יסלול דרכים וישפץ את החומה . בכל יהודה מרננים - ואני מתנצל מראש - שהם שולטים בך . שאתה כלי בידם , כמו צעצוע בידי ילד-

הדלת נפתחת והשומר מודיע

שומר

אנטיפטר מושל יהודה ופצאל בן אנטיפטר מושל ירושלים .

אנטיפטר ובנו פצאל נכנסים עכשיו חמורי סבר . אנטיפטר קד במנוד ראש

הורקנוס-

אנטיפטר . תצטרפו . התחלנו קצת לפני הזמן . דוסיתיאוס , מה אתה שומע מסוכני החרש שלך .

דוסיתיאוס-

הסוכנים שלי אומרים שהעם כועס על הפגיעה בסמכות הכהן הגדול ובסמכות הסנהדרין . העם טוען שמושל הגליל היה חייב להביא את העצורים למשפט בירושלים ולא לחסל אותם ללא משפט . אנשים אומרים שזו פגיעה בחוקי האבות –

אנטיפטר-

זה מה שהעם אומר ? העם ניסח את זה באופן רהוט כל כך ?

דוסיתיאוס-

יש ריח של מרד באוויר . האמהות של ההרוגים יושבות בבית המקדש מול לשכת הסנהדרין ודורשות צדק . והזעקה שלהן עולה מכל הארץ .

הורקנוס-

כן , ראיתי אותן . בן גדיא , אתה שולט במצב ?

בן גדיא-

בינתיים . יותר ויותר אנשים נאספים שם . שומרי המקדש דואגים שזה לא יתפתח למהומות . אלה נשים אבלות - אני לא יכול לפעול בכוח

הורקנוס-

אנטיפטר –

אנטיפטר-

זה מעניין , כי גם אני מקבל דיווחים מגובי המס שלי בכל הארץ . אף אחד לא מריח מרד כמו שמנסים כאן לשכנע אותנו . להיפך , רוב האנשים -

הורקנוס-

מה קרה שם ? למה הוא הרג אותם ?

אנטיפטר-

לא הספקתי לברר עד הסוף

מלאכי-

כי ידעת מה תגלה ...

אנטיפטר-

אני ממשיך - רוב האנשים לא שמעו על זה . איסוף המיסים מתנהל כתקנו . הגבולות שקטים , המסחר מתאושש כי הביטחון השתפר . אנשים מתכוננים לעלייה לרגל בסוכות . בגליל יש קצת אי שקט אבל גם שם העם שמח שנפתרה בעיית השודדים

מלאכי-

בעיני העם הם לא שודדים אלא גיבורים וכל יום שעובר בלי תגובה מצידך עושה אותם יותר גיבורים ויותר קדושים

הורקנוס-

ועדיין מדובר בחבורת רוצחים ושודדים . תומכים של אנטיגונוס המורד .

מלאכי-

אני הזהרתי לא לשלוח טירון לתפקיד כזה , אבל מישהו החליט לסדר משרה לבן שלו , כמתנת חתונה .

אנטיפטר-

אתם מעדיפים שאצא כדי שתוכלו להשמיץ אותי בלי חשש ?

מלאכי-

אנחנו לא חוששים לומר את האמת ואין לך ברירה אלא לשמוע אותה . הגבולות שקטים . זה נכון . גם הסורים והרומאים שקטים . אבל העם היושב ביהודה בוער מזעם .

פצאל-

כי מישהו דואג לשפוך שמן על המדורה

הם נדרכים

הורקנוס-

מושל ירושלים , פצאל ידבר . אני לא מבין –

פצאל-

יש מי שמלבה את היצרים . חלק מראשי השלטון שיושבים איתנו כאן – יושבים עם האמהות בלילות ועושים הכל להסית אותן לייעץ להן ולתמוך בתביעות שלהן – במקום לנסות להרגיע –

מלאכי-

ואתה מדבר כמובן כמושל ירושלים – לא כאחיו המשוחד של מי שצלב את בני המשפחות שלהם

הורקנוס-

איך להרגיע ?

פצאל-

כמו שאמר קוהלת " והכסף יענה את הכל " – נציע להן פיצוי כספי , אולי פטור ממסים , ויתור על חובות -

מלאכי-

הן לא רוצות פטור ! הן דורשות צדק כי נגרם להן עוול . ולא משנה מי מייעץ להן בלילות – רק צדק מרגיע אי צדק .

הורקנוס-

טוב , חייבים לגמור את כל העניין הזה לפני חג הסוכות . ליסימאכוס , אשף הדיפלומטיה שלנו - לך בדוק איתן אפשרות לפיצויים או סידור אחר . אבל שלא יגזימו .

ליסימאכוס-

אני אצטרך כסף

הורקנוס-

כמובן .. אנטיפטר ייתן לך .

דוסיתיאוס-

כך בדיוק , בחג הסוכות , פרץ מרד העם נגד אבא שלך המלך אלכסנדר ינאי .
התחיל מאיזו שטות ונגמר באלפי הרוגים

הורקנוס-

אני זוכר את המרד . הייתי ילד אז . כל בני הדודים שלי מצד אמא גמרו על הצלב .
לא אוהב את העסק הזה של הצלבים . הוא לא היה צריך לצלוב אותם . לא אבא שלי
ולא הבן שלך .

אנטיפטר-

אני אחזור לעבודה ברשותכם .

הורקנוס-

זה בסדר . נדון בעניינים של בית המקדש . אתה יכול ללכת . גם אתה פצאל .

השניים יוצאים .

מלאכי-

אתה לא תימלט מזה בפיצויים למשפחות . הורדוס חייב להתייצב בירושלים ולהיענש
פומבית , לפני החג .

הורקנוס-

הנציב בסוריה לא ירשה לו להגיע לירושלים ולא יתן לנו לגעת בו

מלאכי-

חג הסוכות מתקרב . מאה אלף עולי רגל יהודים בירושלים . אם האמהות שם ימשיכו
ליילל – יתחילו מהומות שיציפו את כל הארץ . כמה לגיונות רומאים יידרשו כדי
לדכא אותם ? גם הנציב הרומי בסוריה יודע לעשות חשבון .

הורקנוס

אתם להוטים מדי . אתם מתכוונים לפגוע באנטיפטר אבל תמוטטו עלי את הבית .

חוץ . יום . הרחבה שליד לשכת הגזית בשערי בית המקדש , הר הבית , ירושלים

הקהל ברחבה שמול לשכת הגזית גדל מאז הבוקר . לפסוקים שטליה קוראת עונים
עכשיו לא רק אמהות הנרצחים מהגליל אלא גם הנאספים סביבן . גם מספר
השומרים גדל

טליה –

" אֵיכָה הִיְתָה לְזוֹנָה, קָרְיָה נְאֻמָּנָה; מְלֻאֲתֵי מִשְׁפָּט, צֶדֶק יֵלִין בָּהּ-- וְעַתָּה מְרֻצָּחִים"

צדק !

כְּהַנִּיף יִלְבָּשׁוּ-צֶדֶק;

צדק !!

וַיְהוֹה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק, בְּחַן כְּלִיּוֹת וְלֵב;

צדק !!

וְשֹׁפֵט בְּצֶדֶק דְּלִים, וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי-אֶרֶץ; וְהִכָּה-אֶרֶץ בְּשִׁבְט פִּיּוֹ, וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע

אמן !!

וְהִיָּה צֶדֶק, אֲזוֹר מִתְנִיּוֹ; וְהֶאֱמוּנָה, אֲזוֹר חֲלָצִיו.

צדק !!

בין הנאספים גם דוסיתיאוס , מפקד המשטרה החשאית , לבוש אזרחית , מתערב בקהל , צופה במתרחש . איכר גבה קומה שפניו מוסתרות בכנף בגדו , נצמד אליו מאחור ומצמיד סכין לגבו . דוסיתיאוס פוער עיניים באימה .

האיכר

אל תזוז אל תוציא מילה .

דוסיתיאוס מהנהן .

אתה מפקד המשטרה החשאית ? דוסיתיאוס המפורסם ?

דוסיתיאוס

אל תפגע בי

האיכר מחייך .

האיכר

חס וחלילה . רק רציתי לומר שאם תשמע יום אחד שנהייתי מלך – אל תבוא אלי לבקש עבודה . אתה מאד לא זהיר כל איכר יכול לפגוע בך .

דוסיתיאוס

אנטיגונוס ... נטרפה דעתך ? מה אתה עושה כאן ?

דוסיתיאוס פונה אליו . האיכר מחייך . זהו מתתיהו אנטיגונוס , אחיינו של הכהן הגדול , הטוען לכתר יהודה .

האיכר

באתי לעקוב מקרוב .

חוץ . יום . חצר בית אנטיפטר

כשאנטיפטר ופצאל נכנסים לחצר הבית המשפחה נזעקת אליהם מודאגת - קיפרוס , יוסף , פוראס שלומית ודוריס . אנטיפטר לא עונה לשאלות ונכנס הביתה ללשכתו . הם נכנסים אחריו . קיפרוס חוסמת את דוריס .

קיפרוס

אל תיכנסי . תשמרי על שלומית .

דוריס נדהמת כשהדלת נטרקת בפניה . היא פונה אל שלומית

שלומית

רוצה לבוא איתי ליונים ?

פנים . יום . לשכת אנטיפטר

זוהי מועצת מלחמה של משפחת אנטיפטר ולכולם יש זכות דיבור

קיפרוס –

מה רצו – שינשק אותם על המצח ?

פצאל –

לא , אמא - שיביא אותם לירושלים , למשפט .

קיפרוס –

על זה כל הרעש וההיללות ? בגלל זה באו הנה ?

יוסף

את לא היית באה במקומן ? את העיניים היית עוקרת למי שהיה נוגע בנו

קיפרוס –

מה הן רוצות ?

פצאל-

את הראש של הורדוס

קיפרוס-

מה ? אתה מושל ירושלים , אתה מושל כל הארץ - אתה לא יכול לפזר להן שם עקרבים צהובים להשתיק אותן לתמיד ?

אנטיפטר-

זה לא הראש של הורדוס זה הראש שלי . זה פוליטיקה – משתמשים באמהות האלה כדי לפגוע בהורדוס , וכך לפגוע בי , וכך לפגוע ברומא . הם שונאים את רומא . הם רוצים

לנקום בי כי הבאתי את הרומאים וחיברתי אותם להורקנוס . זה הכל . כאילו שבלעדי הם לא היו באים .

קיפרוס-

והורקנוס הכבשה החולבת הזה – איתנו או עם הנחשי צפע ?

אנטיפטר-

הורקנוס עם עצמו . הם מסיתים נגדו את העם . מפחידים אותו במרד .

פצאל-

שיחליט עם מי הוא הולך - איתנו ועם רומא או עם האספסוף נגד רומא

אנטיפטר -

כן, כולנו מאד חכמים . הרומאים מינו אותנו לעשות סדר . להשליט חוק לדאוג לשקט . אם יתחילו עכשיו מהומות בירושלים – הם ימנו מישהו אחר ואותנו יזרקו , חזרה לאדום . למדבר

שתיקה ואז קיפרוס מתפרצת

קיפרוס-

אמרתי לך לא לשלוח אותו . אמרתי לך שתשאיר אותו בירושלים .

אנטיפטר-

טעיתי . לא הקשבתי לך .

קיפרוס-

מה אמרת ?

פצאל –

הוא טעה ולא הקשיב לך . הוא היה צריך לשלוח אותי לגליל ולא את הורדוס הפרא אדם חמום המוח . מספיק עכשיו .

יוסף-

מה יקרה עכשיו . מה הם מתכננים

אנטיפטר –

הם רוצים להביא את הורדוס לירושלים ולעשות הצגה גדולה – או שהורקנוס ידיח אותו בלי משפט - או שיהיה משפט .

קיפרוס-

על מה משפט !?

אנטיפטר –

מה זה משנה ? הם רוצים הצגה . שכולם יראו איך משפילים את הבן של אנטיפטר הגר האדומי , האיש החזק ביהודה - והוא עומד חסר אונים ולא יכול לעשות כלום .

קיפרוס-

אז תודיע להורדוס שלא יבוא הנה בשום אופן . משפט- שישפטו את אמא שלהם ה-

יוסף

אמא –

קיפרוס

שיזרקו אותנו לאדום לא איכפת לי . אתה חושב שהוא טיפש – שהוא יבוא לשחק ליצן בפוליטיקה של הכלבים היהודים האלה ? אני בעצמי אסע לעצור אותו .

אנטיפטר –

כן . אני מצטער קיפרוס . אולי אצל אבותיך הנבטים בפטרה , בשיירות , במדבר , אדם עוזב את הבית על הגמל לשלוש שנים , חוזר לא זוכר לא מכיר את הילדים שלו -

קיפרוס

תיזהר !

הבנים מחייכים . הם יודעים מה יבוא עכשיו .

אנטיפטר

אצלנו , האדומים , זה שונה - הדבר הכי חזק זו המשפחה . אחר כך השבט . אחר כך העם . אחר כך היחיד . ועכשיו הבן המשוגע שלך שסיבך את כולנו יצטרך להחליט אם הדם שלו יותר אדומי או יותר נבטי . לא , את לא מדברת עכשיו .

קיפרוס עוברת למילמולים חורקניים שנשמעים כמו לחשים והשבעות מעורבים בקללות מפחידות ומכוונים לאל בלתי נראה . אנטיפטר ממשיך –

אם הורקנוס יחליט שיהיה משפט – אז יהיה משפט . השאלה היא – איזה משפט זה יהיה .

פצאל-

כלומר-

אנטיפטר -

כלומר אנחנו נלך למשפט רק אחרי שנדע מי השופטים ומה הם יחליטו

יוסף

ואם הורדוס לא ירצה לבוא

אנטיפטר -

אין לו ברירה - אחיו הבכור יבוא אליו במיוחד לשכנע אותו

קיפרוס פונה אל פצאל המופתע . שלומית מגיעה בריצה מביאה נרתיק עור קטן . דוריס נכנסת אחריה בפרצוף נעלב

שלומית

אבא , הגיעה יונה מהורדוס . הוא בסוריה הנציב הזמין אותו לארמון במיוחד להגיד לו תודה .

פנים. יום. בית המרחץ בארמון הנציב בסוריה .

סקסטוס קיסר , הנציב הרומי בסוריה נוזף בפצאל שהגיע לפני זמן קצר . הנציב והורדוס טובלים בבריכה בחברת מספר נערות צעירות . הורדוס קורן מגאוה . פצאל , לבוש עומד על שפת הבריכה .

סקסטוס –

...וכשאחייך עובר בכפרים ובעיירות מהגולן ועד דמשק התושבים מריעים לו כמו למלך , כמו להרקולס שהציל אותם מהמפלצת . אז חזור להורקנוס ולאבא שלך ותודיע להם שסקסטוס קיסר פרוקווסטור פרופריטור לפרובינקית סוריה מודיע שמעכשיו האיש הזה תחת חסותי ומי שיעז לגעת בו לרעה – פוגע ברומא .. זואילוס ! (עולה מהמים . לפצאל) אתה תקבל את זה באיגרת רשמית לאביך ולכהן הגדול בירושלים . (זואילוס נכנס) בוא אתי למשרד (יוצאים)

הורדוס-

אי אפשר להעיף אותן משם ? אי אפשר לסגור את הר הבית ? אתה מושל ירושלים

פצאל-

אני אחראי למיסים ולמים ולדרכים ולניקיון - אני לא הבעלים של העיר .

הורדוס-

אין חוק נגד התקהלות , נגד אסיפות ?

פצאל-

לא

הורדוס-

הייתי צריך לחסל גם אותן באותו לילה . כל המהומה הייתה נחסכת .

הורדוס לוחש באזנה של אחת הנערות שמחייכת , יוצאת מהמים ומתקרבת לפצאל

פצאל-

אבא אומר שאתה צריך לבוא לירושלים ולעמוד למשפט .

הורדוס-

משפט ? מי ישפוט אותי

פצאל-

אבא דואג שבסנהדרין יישבו אנשים שיעשו מה שאומרים להם . (לנערה שעוגבת עליו) את יפהפיה אבל אשתי לא אוהבת שבחורות זרות נוגעות בי .

הורדוס-

אני אזרח רומא . אנחנו רומאים . אני לא חייב לעמוד בפני בית דין מקומי . אני יכול לדרוש להישפט בכל מקום - פה , אצל הנציב , ברומא – איפה שאחליט

פצאל-

ברומא אולי לא יענישו אותך אבל יחפשו לך מחליף . לך ולי ולאבא . יש לנו הרבה מה להפסיד .

הורדוס-

אז אתם מקריבים אותי למען המשפחה

פצאל-

מי יעז לפגוע בך ? זה מעמד סמלי . אבא סוגר את זה עם הורקנוס

הורדוס-

האפס הזה . חדל האישים . הזקן הטיפש החלש המעוך הזה .

פצאל-

מה שלום אשתך?

הנערות מופתעות . הורדוס מגיב כאילו שכח שיש לו אשה .

הורדוס-

מה שלום אשתי ?

פצאל-

טוב ששאלת . אמא אומרת שהיא מקיאה כל בוקר – אבל הפנים שלה חלקות ויפות . וזה סימן לבן.

הורדוס המום חיוך נובט בו גדל והולך ומתעצם . לא מצליח לדבר מספר שניות

הורדוס-

באמת ? בן ?

מזדקף ועולה עירום מהמים . מחבק את פצאל בהתרגשות ומרטיב אותו מאד .

פצאל-

תוכל ללטף לה את הבטן כשתגיע הביתה .

פנים. לילה . החדר החם בבית מרחץ , ארמון החשמונאים

הורקנוס מניח את האיגרת . הוא ישוב על ספסל אבן ונוטף זיעה . איתו מלאכי המפוטם עירום עם מגבת לחלציו . בניגוד למרחץ אצל הנציב בסוריה – כאן הבלנים הם גברים מזוקנים .

הורקנוס-

הוא מאיים שאם תיפול שערה משערות ראשו של הורדוס אנחנו נישא בתוצאות.

מלאכי-

זאת אומרת שהוא לא מתנגד למשפט . הוא רק מזהיר מפני התוצאות .

הורקנוס-

הוא אומר שהורדוס אזרח רומאי . הוא לא חייב להתייצב לפנינו .

מלאכי-

הוא מושל הגליל, ואבא שלו הוא מושל כל יהודה . אם הוא לא מציית לחוק – אף אחד לא יציית לחוק . גם ברומא - סנאטורים , מצביאים , קונסולים עומדים לדין על פשעים קלים בהרבה . הוא חייב לעמוד למשפט

הורקנוס-

אז הוא חייב לצאת זכאי .

מלאכי-

הפרחח הזה יעמוד על הרגליים יום שלם לפני בית הדין יזיע כמו פרד , ירעד מפחד שהנה מרשיעים אותו - ואז אפשר לזכות אותו על חודו של קול . זה ילמד את כל המשפחה הזאת מי שליט ומי פקיד

הורקנוס-

מה ההאשמה

מלאכי-

(מתחיל לעלות מהמרחץ המהביל) רצח שבויים , פגיעה בסמכות הסנהדרין והכהן הגדול . בגידה

הורקנוס-

בגידה ?

מלאכי מתנגב .

פנים. יום. אולם מועצת הכהן הגדול .

אנטיפטר-

מי יהיו השופטים ?

הורקנוס-

סנהדרין קטנה , 23 דיינים ואני בראשם . נדבר איתם נסכם מראש מי יצביע מה .

אנטיפטר-

לא לא לא . זה מסוכן מדי . האמהות והילדים יושבים להם מול פתח לשכת הגזית . מבוקר עד לילה הם שומעים את הבכי והיללות והלב שלהם נשבר . הם משוחדים . מספיק שכמה מהם לא יצייתו והכל יסתבך .

הורקנוס-

למה הוא עשה את זה . למה הוא הרג אותם ?

אנטיפטר-

אני לא יודע .

הורקנוס-

הוא ילד טוב . אני לא רוצה שהוא ייפגע .

אנטיפטר-

יש לי רעיון . אולי זה הפתרון .

הורקנוס-

אני שומע .

אנטיפטר-

זה לא עניין משפחתי ביני ובינך ולא עניין פוליטי ביני לבין החברים שלך . זה בינינו כולנו לבין הממלכה החזקה וכל טעות קטנה עלולה לגרום אסון גדול

הורקנוס-

מה אתה מציע

אנטיפטר-

לכנס סנהדרין גדולה . 71 דיינים .

הורקנוס-

מי יישב בה

אנטיפטר-

בית הדין הקבוע ואנשים שאנחנו נביא . אנשים שישפטו כמו שאנחנו נרצה . ננהל משפט , נמשוך זמן , כל העניין יתמוסס כמו חמאה בשמש .

הורקנוס-

איזה אנשים .

אנטיפטר-

אנשים נכבדים , מקובלים על העם אבל בעלי אינטרסים . אנשים שמבינים קריצה .
נציגי הסוחרים , הסופרים , ראשי הרבעים בירושלים , מפקדי צבא – אנשים שיש
להם מה להפסיד.

הורקנוס-

אני רוצה רק יהודים ממוצא יהודי . לא גרים אדומים ולא גרים מהצפון .

אנטיפטר-

ברור.

הורקנוס-

ונוסיף עליהם את הסנהדרין של הפרושים , חכמי התורה – עוד 23 דיינים . הם
מייצגים את העם . העם אוהב אותם . סומך עליהם .

אנטיפטר-

בשום אופן לא חכמי התורה . איך אפשר לשלוט בהם ? אם הם יחשבו שדעת
התורה היא להוציא את הורדוס להורג –

הורקנוס-

שטויות . המדינה לא מעניינת אותם . בפעם האחרונה שהם התערבו בענייני המדינה
– אבי אלכסנדר ינאי הרג בהם אלפים וצלב 800 מהם לעיני המשפחות שלהם .
מאז הסנהדרין שלהם עוסקת בדיני טומאה וטהרה , מה אוכלים , איך אוכלים –
דברים כאלה . הם יעשו מה שאבקש – רק לא להסתבך .

אנטיפטר-

אני מודה לך .

הורקנוס-

זה רעיון טוב . עצה טובה . זו תהיה סנהדרין גדולה שתייצג את כל העם ותעשה מה
שנגיד לה . תכין רשימות . אנטיפטר , אנחנו הולכים בעצה אחת כבר יותר מעשרים
שנה . הצלחנו לשרוד . נשרוד גם את זה

אנטיפטר-

בעזרת השם .

פנים . יום . קולומבריום.

יונה מגיעה אל שובך היונים של הורדוס . שלום הקטנה יוצאת אליה , מלטפת אותה ומוזגת לה מים וגרגרים . בזמן שהיונה שותה היא מתירה מרגלה שפופרת עור קטנה ושולפת ממנה גליל נייר .

פנים . יום . חדר בבית אנטיפטר

אנטיפטר עם פצאל ועוזריו מעיינים ברשימות המועמדים לסנהדרין .

אנטיפטר –

אתה מכיר מישהו מחכמי התורה האלה ?

פצאל-

אנשים פשוטים - נשיא הסנהדרין שלהם נקרא הלל . חוטב עצים . הגיע מבבל . איש חביב , מתעסק בלימוד תורה לא מסתבך עם השלטון .

אנטיפטר

איש חכם

פצאל

השני אדריכל , שמאי , אב בית הדין . איש חריף, קפדן , עקשן . התלמידים שלו חוששים מפניו .

אנטיפטר מודאג

אנטיפטר

אני לא אוהב רבנים עקשנים וחריפים מדי .

פצאל

גם הוא לא אוהב נכבדים ופקידים וכוהנים ואת כל בית חשמונאי . לא בטוח שהוא יסכים לשבת עם הדיינים אחרים .

אנטיפטר-

יש לנו דרכים לשכנע אותם .

שלומית הקטנה רצה פנימה עם גליל הנייר שהביאה היונה .

שלומית –

הוא בא ! הורדוס יבוא לירושלים .

היא נותנת לאנטיפטר את הפתק ואומרת לפצאל –

שלומית -
הוא מבקש שתפגשו אותו בהר הזיתים בלילה לפני המשפט .

הם מביטים זה בזה .

אנטיפטר -

ממתי את יודעת לקרוא ?

פנים . לילה . בית המדרש של הלל הזקן .

אולם גדול , ספסלים ושולחנות מפוזרים באולם וליד הקירות - ארונות עמוסי גווילי קלף ומגילות פפירוס .. עשרות תלמידים מכונסים בחבורות של ארבעה חמישה מתדיינים ביניהם בהמולת דיבורים שקטה כשמדי פעם מתלהט ויכוח ומישהו מרים את קולו . בפינת החדר מובדלים מהתלמידים מסתודדים הלל ושמאי . הלל , גוץ עם ראש פחוס ועיניים טובות , שמאי כחוש עם פרצוף מחודד . הלל מחזיק איגרת גלולה . שמש בית המדרש משגיח שלא יפריעו להם .

הלל -

למה לנו לתחוב את האף בענייני המדינה ? כבוד התורה נפגע כאן ? לא . כבוד חכמי התורה נפגע כאן ? לא . מי נפגע ? הכהן הגדול והסנהדרין שלו . שמאי , מה לנו ולהם ? זה לא עניינה של תורה .

שמאי -

הכל עניינה של תורה . ואם הכהן הגדול מבקש את דעתנו - זה כבודה של תורה

הלל -

הם רוצים את חתימתנו - לא את דעתנו . הם בסך הכל מצפים שנצרף את חתימתנו כנציגי העם לזיכוי של הפרחח הזה ונשתיק את האמהות שבוכות שם .

שמאי -

ואם הוא באמת זכאי ?

הלל -

ואם הוא חייב ? למה אני זה שצריך להרשיע אותו ? רבותינו ציוו לא להתקרב לרשות ולא לשתף איתה פעולה . אפשר להכניס ראש לפי הארי ולצאת בשלום ? אם הסנהדרין תרשיע את הורדוס – נעורר את זעמה של החיה הגדולה , של רומא . ואם היא תזכה אותו – נאבד את אמון העם . אסור לנו לקחת חלק במשפט הזה .

שמאי -

מה אומר לתלמידים שלי - שהלל , ראש חכמי ישראל , התבקש לשפוט דיני נפשות ונתקף פחד ? לא אתה אמרת - " במקום שאין אנשים – תשתדל להיות איש " ?

הלל-

אני לא חושש לשפוט. אני חושש ממך.

שמאי-

ממני ?

הלל-

הם גוררים אותנו לבית הדין כדי שנעשה את רצונם . לי לא איכפת - אני מוכן למחול על כבודי ולפסוק כרצונם . אבל אתה שמאי , הלפיד הבוער של האמת , אם חס וחלילה תחשוב שמישהו מנסה לעקם את האמת , לכופף את הצדק - אתה תקום שם ותתבע שיקוב הדין את ההר וכו' וכו' וכך תביא אסון עלינו , על התלמידים ועל התורה . זה פיקוח נפש .

שמאי מחייך

שמאי -

אני מבטיח לשלוט בעצמי

השמש -

הלל , סליחה , הגיעו -

אל בית המדרש נכנס עכשיו , תלמי , מפקח מטעם מושל העיר ואיתו חבורת מאבטחים חמושים . תלמי מביט סביב , בוחן את הקירות , מקיש בתקרה במטהו מפורר טיח ואז מודיע -

תלמי-

אתם צריכים לפנות את הבניין הזה .

הלל-

למה ?

תלמי-

אתה האחראי פה , אתה הלל ?

הלל-

אני הלל

תלמי-

החלטה של המפקח על הבניינים . יש כאן חשש שריפה וחשש להתמוטטות . אתה רואה את הסדקים כאן וכאן ? הבניין עומד להתמוטט ואתם חייבים לפנות אותו עד מחר בבוקר .

מעביר לו צו כתוב. שמאי קם לבחון את הקירות .

הלל-

לאן נלך? לומדים כאן עשרות תלמידים.

תלמי-

בדיוק. אנחנו חוששים לחייהם. כשתגמרו את בדיק הבית, נבוא לבדוק. אם תקבלו אישור - תוכלו לחזור.

שמאי-

(נדלק) אתה משקר. אלה בקושי סדקים בטיח. תחזור אל מי ששלח אותך ותגיד לו שהבניין הזה בנוי על סלע והוא ימשיך לעמוד יציב כשהנינים שלך ושל מי ששלח אותו כבר לא יהיו כאן.

הלל צופה מודאג במתרחש. מנסה לרמוז לשמאי להירגע

תלמי-

אתה יכול לערער כמובן.

שמאי חושק שיניים. תלמי פונה לצאת ואז חוזר

תלמי-

ועניין נוסף – הממונה על האוכלוסין מבקש להודיע שכל מי מהתלמידים שאינו תושב ירושלים ולא משלם מיסיו בירושלים – צריך לגשת אחרי החג להירשם ולבקש אישור שהייה בעיר. אחרת נאלץ לגרש אתכם מפה ואולי, מי יודע - אפילו לסגור את המקום.

יוצאים. שקט באולם.

הלל-

תחזרו ללימוד.

הרחש מתחדש

הלל-

(לשמאי) טוב. נראה שהדיון שלנו נגמר וההחלטה נפלה.

חוץ. לילה. הר הזיתים, ירושלים

פסגת הר הזיתים מעל ירושלים והר הבית שאש תמיד בוערת בו. אנטיפטר ופצאל מתחממים ליד מדורה, סוסיהם לידם. קול פרסות סוסים מתקרב. הרבה סוסים. השניים מביטים סביב ולא רואים דבר בחשיכה. הורדוס מתקרב. הם מתחבקים.

אנטיפטר

באת למשפט או למלחמה

הורדוס

לא באתי לעמוד למשפט

אנטיפטר

אין לך ברירה . האויבים שלנו מסיתים את העם נגדנו והורקנוס לא עומד בלחץ .
אנחנו לא יכולים למנוע את המשפט אבל אנחנו יכולים -

הורדוס

להיכנס הלילה לסחוב אותם מהמיטות לקשור אותם לזנב הסוסים שלי ולגרור אותם
ברחובות ירושלים .

פצאל

את מי ?

הורדוס

את האויבים שלנו . את השופטים שלי , ויוחנן הורקנוס הכהן הגדול בראשם . אני
מכיר רק דרך אחת לטפל באויבים .

אנטיפטר

הורקנוס לא אויב שלך

הורדוס

באמת ? אם לא היית מחבר את העלוב הזה לרומאים - הוא היה נרקב היום תחת
האדמה , ראש לתולעים , כהן גדול בממלכתו של האדס . האיש הזה מעז לשפוט
אותי כי עשיתי מה שהוא ביקש ? על זה צריך לשחוט אותו ואת הצבועים שמקיפים
אותו . ואם אתם פוחדים – לי יש כוח ואני –

אנטיפטר מעיף לו סטירה

אנטיפטר

שתוק !

הורדוס

מה !?

אנטיפטר

סתום את הפה שלך !

עשרות פרשים יוצאים עכשיו מהחשיכה נכונים לסימן מהורדוס . הוא לא מניד עפעף .
המתח בין הבן לאביו קשה וכבד

הורדוס

(בשקט) יש לך מזל שאתה אבא שלי

אנטיפטר

לא. לך יש מזל שאני אבא שלך.

פצאל-

לא לעיניי החיילים

אנטיפטר-

יש סיבה אחת למעמד שלנו בארץ הזאת - והיא יוחנן הורקנוס הכהן הגדול. הוא הראוי למלוכה, הוא בן לשושלת חשמונאי, הוא ראש העם והוא ידיד ובן ברית לרומא - ואתה לא יותר מגלגל במרכבה הנושאת אותו. וברגע שתשכח את זה שוב - יחליפו אותך כמו שמחליפים גלגל שבור. אתה מבין מה שאני מדבר אליך?

הורדוס

(בקור מפחיד) יותר ממה שאתה מעלה בדעתך, אדוני. לי אין זכות קיום בלי אבא שלי ולאבא שלי אין זכות קיום בלי האדון שהוא משרת. ובזכות זה ישפטו אותי מחר למוות.

אנטיפטר-

המשפט מחר הוא הצגה. הוא קומדיה. הכל ידוע מראש. סנהדרין גדולה שתשב ותקשיב ותשקול ואז תזכה אותך. מחר בבוקר, אתה תתייצב, בפתח לשכת הגזית עם אנשיך ותחכה שיקראו לך פנימה. ואז תיכנס צנוע, שקט, בוטח בעצמך כמי שבא למלא את חובתו - לא בשחצנות ולא בפחד. כשישאלו אותך תענה בנימוס ואם יכפישו אותך - לא תגיב ולא תתקוף אותם. אתה מושל הגליל, איש כבוד לא פרוח אדומי מחורבן.

הורדוס-

(בשקט מקפיא, שריר לא זע בפניו) יהיה בסדר אבא

פצאל מנסה לחבק אותו אבל הורדוס לא נענה.

פצאל -

הורדוס, אמא ביקשה שתבוא הביתה. כולם מתגעגעים אליך. במיוחד אשתך.

אנטיפטר-

רק אם הוא בא לבד - בלי הצבא הזה. אני לא צריך מלחמות אזרחים בירושלים. בלילה שלפני המשפט שלו. תשאיר כאן את החיילים ובוא הביתה לישון.

פנים . לילה . חדר אלכסנדרה , ארמון החשמונאים .

אלכסנדרה מתעוררת פתאום משנתה ומוצאת שהורדוס צופה בה בחיוך .

אלכסנדרה –

איך נכנסת ?

הוא לא עונה והיא קמה מהמיטה בכתונת דקיקה ושיער פזור , ניגשת ופותחת את הדלת מוצאת את השומר מעולף ליד הדלת . היא דוחקת בו ברגלה מנסה להעיר אותו . סואימוס שניצב בצל מדבר לפתע

סואימוס-

הוא לא ישן , גבירתי , – הוא מחוסר הכרה .

אלכסנדרה מוותרת . היא חוזרת לחדר ועולה למיטתה . פונה להורדוס

אלכסנדרה –

אתה מתכוון לעמוד שם עד שיתחיל המשפט ? בוא הנה

הוא מסיר את החלק העליון של לבושו ונשאר חצי ערום . ניגש אל המיטה

אלכסנדרה –

התגעגעתי אליך .

הורדוס-

אני יודע . קשה להיות אלמנה צעירה .

אלכסנדרה מושכת אותו אל המיטה , מצמידה אותו אליה ואז מתגלגלת ועולה עליו

אלכסנדרה –

חברה שלי קליאופטרה ממצרים אומרת שאשה צריכה למצוא לה בעל אציל ממנה ומאהב נחות ממנה .

אצלך זה בדיוק ההיפך – אשתך הנחותה מתחתיך ואהובתך הנסיכה מעליך .

היא מרתקת את ידיו מעל לראשו מנשקת ומתגרה בו . הוא מתמסר ומניח לה להוביל ולעשות בו כרצונה . היא מתחככת בו ורוכבת עליו בעינים עצומות מרוכזת בעצמה עד שהיא גומרת ומתגלגלת הצידה .

למרות התשוקה הגדולה זה לא מעשה אהבה . אלכסנדרה השביעה רעב גדול.

אלכסנדרה –

לא רע בשביל נאשם לפני משפט . הייתי בטוחה שהפחד ירכך אותך .

הורדוס-

טעית . אני לא חושש מאבא שלך והסריסים שמקיפים אותו .

אלכסנדרה –

באמת

הורדוס- באמת . הם שייכים לעבר . אני כבר בדרך לעתיד .

אלכסנדרה –

ומי העתיד

הורדוס-

רומא . אני אזרח רומא אני יכול לעלות מחר על אניה ואחרי שבועיים לרדת בברינדיסיום ולהתחיל את החיים שלי . אני בן חסותו של סקסטוס קיסר, קרוב משפחה של יוליוס קיסר . אני לא אשאר כאן לשרת את אבא שלך .

אלכסנדרה –

ולשרת אותי ?

הורדוס-

אותך אני מזיין, אלכסנדרה . עם כל הכבוד - אתם לא באמת משפחה מלוכה אצילית מדורי דורות . אתם בסך הכל משפחת כהנים נחותים מכפר נידח שהצליחה לכבוש את השלטון במדינה קטנטנה באסיה .

אלכסנדרה –

אתה מתכוון לשושלת בית חשמונאי

הורדוס-

בדיוק . למה לי להישאר כאן איתכם בצד הכבוש, הנכנע , משלם המיסים . כשאני יכול להיות שם , במרכז העולם .

אלכסנדרה –

שאלת את עצמך פעם למה העורב הולך כל כך מוזר , כאילו הוא רוקד ?

הורדוס-

מה ?

אלכסנדרה –

סיפור קטן לפני שאתה עולה על האניה לרומא בהנחה שלא יתלו אותך מחר – העורב שם לב שליונה יש הליכה יפה יותר מלכל העופות – והחליט שגם הוא ילך כמוה . ניסה והתאמן והתאמץ לחקות אותה עד שהתעקמו לו העצמות ונפל לקול צחוקם של כל הציפורים . ניסה לחזור להליכה הראשונה שלו ולא הצליח . נתקע לנצח עם ההליכה המרקדת המטופשת שלו .

הורדוס-

ואיך זה קשור אלי

אלכסנדרה –

כי אתה , צעצוע מתוק שלי - כבר עכשיו מגוחך . מה יהיה כשתנסה ללכת כמו רומאי כשאפילו כמו יהודי אתה לא מצליח ללכת. בוא מתוק תעשה מה שאתה טוב בו . לאן אתה הולך ? התעייפת ?

הורדוס-

אשתי הצעירה מחכה לי

אלכסנדרה –

אז תגיד לחבר שלך שמחכה ליד הדלת שיכנס אלי

הורדוס-

הוא מעדיף גברים . אבל אני יכול לקרוא לסוס שלי.

יוצא . סואימוס מצטרף אליו .

חוץ . לילה . חצר בית אנטיפטר

הורדוס וסואימוס נכנסים לחצר הריקה מאדם . קול דפיקות שעולה מהמטבח מושך את תשומת ליבם . הם פונים אל המטבח .

פנים . לילה . מטבח בית אנטיפטר .

מספר שפחות ועבדים עסוקים בהכנת למחר – הם מורטים נוצות של יונים , לשים ערימות בצק , כותשים תבלינים . כשהורדוס וסואימוס נכנסים חאבוב קם לקראתם

חאבוב –

הורדוס ! אמרו שלא תגיע הלילה

– הורדוס

מה זה ? מה מכינים ?

– חאבוב

חגיגה . למחר , אחרי המשפט .

– הורדוס

תאכיל את סואימוס , הוא גווע ברעב . בוא הנה רגע . (חאבוב מתקרר) דוריס כאן ? איפה היא ישנה ?

פנים. לילה . חדר דוריס בבית אנטיפטר .

הורדוס סוגר את הדלת בשקט ומתפשט . דוריס פוקחת עיניים , רואה את הורדוס בטוחה שהיא חולמת . עוצמת עינים .

-דוריס-

חזרת אלי ...

-הורדוס-

כן .

-דוריס-

באת לקחת אותי לצפון ?

-הורדוס-

עוד לא ... קודם תלדי .

הוא נשכב לידה ומניח ראש על בטנה

-דוריס-

הוא קטן , עוד לא מרגישים אותו . כולם אומרים שזה בן .

מלטף אותה .

-הורדוס-

את נחה ? מה את עושה כל הימים ?

-דוריס-

לא מרשים לי לעבוד . אני משחקת עם שלומית .

נושק לה . היא מחבקת אותו

-דוריס-

היום זה לא יכאב ?

-הורדוס-

לא , דוריס , אני לא אשכב איתך היום

-דוריס-

למה ? אני רוצה אותך

-הורדוס-

(נוסף בחוסר אונים ואז צוחק) אני עייף, רכבתי בלי הפסקה מהגליל ומחר יש לי משפט, ואני לא רוצה שישמעו אותנו וזה לא בריא לתינוק.

הוא מנשק את שדיה וגולש במורד בטנה

דוריס-

כמה תירוצים יש לך.. מה אתה עושה... מה... מה אתה עושה לי?

הורדוס-

אוכל אותך

פנים . יום . חצר בית אנטיפטר .

אנטיפטר, קיפרוס, אחי הורדוס – פצאל, פרוראס ושלומית. הגברים מוכנים לצאת לבית המשפט. דוריס יושבת עם חיוך של מונה ליזה ומכרסמת אגוזים קלופים מתוך קערה, לא בקשר עם הסביבה. אולי הורדוס ביקר אצלה בלילה?

אנטיפטר-

יוסף מוכן? אני רוצה לצאת

יוסף-

(מתוך הבית) תצאו אני כבר אגיע. אני מכיר את הדרך

קיפרוס-

אבא רוצה שתבואו יחד, בחבורה אחת. כמו אגרופ. כמו משפחה של אדומים...

יוסף

לפי החשבון שלי חסרה אצבע

שלומית

לא חסרה. אני כאן. הזרת. אני באה איתכם.

הסריס בגוהי בא מאחור אוסף אותה תחת זרועו וממשיך ללכת כשהיא מפרפרת –

בגוהי

את לא באה איתם, את נשארתי אתי ועם חבוב להכין את החצר. אחרי המשפט יבואו הנה המון אנשים לשמוח, כל אלה שנעלמו מפה בזמן האחרון.

שלומית

אז למה אנחנו מזמינים אותם אם הם לא חברים שלנו

מוריד אותה

בגוהי

כי אנחנו פוליטיקאים, מתוקה. אנחנו פוליטיקאים. לאן שוב נעלמת!?

חוץ. יום. רחבת הכניסה ללשכת הגזית בשערי הר הבית

הרחבה מלאה אדם. משפחות ההרוגים מכונסות במרכז הרחבה במעגל. הן חוזרות ללא הרף על הפסוקים של בקשת הצדק והקהל הגדול שמסביב עונה אחריהן. שומרי בית המקדש בראשות בן גדיא במדיהם הכהים שומרים על הסדר. 23 דייני הסנהדרין הקבועה מגיעים בחבורות של 3-5 דיינים. ניכר בהם שהם שייכים ל אליטה אריסטוקרטית של ירושלים.

מלאכי הגיע, מלווה במשמר קשוח ויעיל המפנה לו דרך בין האנשים. הוא מתנהג כמו מועמד באסיפת בחירות וזוכה לקריאות עידוד משתולים בקהל. הוא נעצר ועולה על אבן משם הוא פונה לקהל –

מלאכי

אתם, היתומים והאלמנות והאמהות של גיבורי הגליל, הקול שלכם נשמע. דרשתם צדק והצדק ייעשה. כאן במקום בו נערך משפט שלמה כבר לפני אלף שנים – יישפט היום האיש שהוציא להורג את יקיריכם.

מבטו של מלאכי נתקל פתאום בעיניו של מתתיהו אנטיגונוס העומד בקהל ועכשיו לבוש כקבצן. אנטיגונוס מחייך אליו וקורץ. מלאכי משתתק לרגע. עכשיו מגיעים לרחבה חברי סנהדרין הפרושים, 21 חכמים לבושים בפשטות ובראשם הלל ושמאי. חבורתו של שמאי צועדת בראש חוצה את הקהל כמו סכין בחמאה. חבורתו של הלל נינוחה יותר הם מקיפים את הלל רבם. מלאכי התאושש והוא ממשיך –

מלאכי

אף אחד לא עומד מעל חוקי אבותינו, בטח שלא גר אדומי ולא משנה מי אביו, כמה כסף שוחד יש לו וכמה תומכים יש לו ברומא – (מגביר קול) כי, יהוה אלהיכם--הוא אלהי האלהים, ואדני האדנים: האל הגדל הגבר, והנורא, אשר לא-ישא פנים, ולא יקח שחד. עשה משפט יתום, ואלמנה.

הלל –

"ואוהב גר".

מלאכי

מה?

הלל

אם אתה מצטט מהתורה – צטט נכון – "עשה משפט יתום ואלמנה ואוהב גר". במיוחד גר אדומי. אלוהים ציווה "לא-תתעב אדומי, כי אחיך הוא".

מלאכי

אז אחרי שנגמור עם הגר האדומי נתפנה לטפל בחכם הבבלי

והוא יורד וממשיך עם אנשיו.

חנה, אחת האמהות, המזוהה כבר מאז הביאה מים במערות ונלכדה חוסמת את הלל –

חנה-
הלל, קול דמי אחיך צועקים אליך מן האדמה.

הלל-
ומה הם אומרים לי

שלומית הקטנה צצה בקהל, מקשיבה המומה לדברים, לקריאות הנאצה נגד אביה ואחיה.

חנה
שאם תזכו את הכלב האדומי – אתם הורגים אותם שוב. אנחנו דורשות צדק

הלל-
איזה צדק? לגזור עליו מוות לפני המשפט?

חנה
גם הוא רצח את בעלי בלי משפט.

הלל-
ולכן הוא נשפט. את רוצה שישפטו אותי על אותו פשע? מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך – זו התורה כולה.

אחד המפגינים
גם אותם קנו. הכלב האדומי קנה גם אותם. מה הבטיחו לכם, הלל?
הנחה במיסים?

שמאי חוזר עכשיו, צורב את האיש במבט עיניו.

שמאי
זה משפט לא הוצאה להורג ואנחנו שופטים לא תליינים. משה ציווה עלינו - לא תכירו פנים במשפט, כקטן כגדול תשמעון, לא תגורו מפני איש, כי המשפט לאלהים הוא

הלל מביט בו מודאג. קריאות נשמעות מהקהל –

אל תתנו להם לעבור! תפגעו בהם!

הלל ושמאי נדרכים וממהרים לעזוב אבל ההמון התכוון לאנטיפטר, בניו ושומריהם שמגיעים בגוש צפוף וזוכים לקריאות בוז ולעג.
שלומית הקטנה שפילסה דרכה עד מרכז מעגל המשפחות מביטה ביהודה הניצב ליד אמו טליה. מבטיהם נפגשים. הוא מחייך אליה. שומרים מפלסים דרך בצפיפות כדי לאפשר מעבר הדיינים ויהודה כמעט נמחץ. שלומית מחלצת אותו. הוא מחפש

את אמו שאבדה במהומה . מרחוק הם רואים את דוסיתיאוס , מפקד המשטרה החשאית , מתדרך את העדים - גבר ושתי נשים , אחת מהן היא טליה .

דוסיתיאוס

וכשיגיע הרגע נקרא לכם , תעמדו מול הדיינים ותענו מה שסיכמנו . בואו ניכנס .

הוא מוביל אותם פנימה דרך דלת צדדית , טליה מהססת , מבטה מחפש את יהודה אבל ההמון מפריד ביניהם והיא נכנסת . יהודה מצליח להגיע לדלת אבל היא נטרקת .

פנים . יום . מסדרון לשכת הגזית

דוסיתיאוס מוביל את העדים במסדרון ומכניס אותם לחדר פנימי .

דוסיתיאוס –

שבו כאן עד שייקראו לכם .

יוצא נועל את הדלת ומשאיר שומר ליד הדלת .

פנים . יום . חדר פנימי .

רעש ההמון לא מגיע אל החדר שבו יוחנן הורקנוס בבגדי הכהן הגדול שרוע על ספת הסבה , ממתין לפתיחת המשפט . ליד הדלת שני שומרי בית המקדש חמושים ומחוצה לה – ארבעה נוספים . הוא לועס שקדים שלקח מקערה שניצבת על שולחן קטן ולוגם יין . משרת מוזג לו יין וממלא את הגביע יותר מדי היין מטפטף ומכתים את הגלימה .

הורקנוס

נקה את זה !

המשרת מסיר ממנו את הגלימה ומנסה להסיר את הכתם . שמש בית הדין נכנס ומודיע –

השמש

כולם הגיעו , כל הדיינים באולם .

הורקנוס-

כל השבעים ?

השמש

כולם .

הורקנוס-

הנאשם ?

השמש

הנאשם הגיע , ממתין בחוץ .

הורקנוס קם . המשרת רוצה להלביש אותו בגלימה הרטובה . הוא מתעצבן .

הורקנוס

עזוב . זה רטוב . עזוב אותי . אני אכנס בלי גלימה .

יוצא למסדרון וצועד מוקף באנשי המשמר עד לכניסתם אל

פנים . יום . לשכת הגזית .

לשכת הגזית היא אולם עגול . מושבי הדיינים מסודרים מול הפתח בשלוש שורות בחצי גורן עגולה (כמו בתיאטרון רומי) שבמרכזה במה מוגבהת ועליה כסאו של הכהן הגדול ולידו דוכן של אב בית הדין . תרועת חצוצרות , יוחנן הורקנוס מגיע , כולם נעמדים לכבודו . השומרים מתייצבים מאחוריו.

השמש -

(מכריז) כהן גדול יוחנן הורקנוס לבית חשמונאי, ראש עם יהודה והעם היהודי , נשיא סנהדרין גדולה . אפשר לשבת .

הלל -

כל כך הרבה תארים לאדם אחד .

מלאכי -

למה בלי גלימה ?

אלעזר בן גמלא (60) , אב"ד (אב בית הדין) ניגש למקומו לצידו של יוחנן הורקנוס .

אב"ד

ישיבת בית הדין המיוחד בירושלים , סנהדרין גדולה , לדין בהאשמות נגד מושל הגליל הורדוס בן אנטיפטר . בית הדין מורה להכניס את הנאשם .

התלחשויות ודיבורים אצל הדיינים . מהומה מתרחשת ליד הדלת - השומרים הניצבים שם מסולקים הצידה ואל האולם פולשים כעשרים מחייליו של הורדוס לבושי מדים וחמושים . הם מסתדרים במבנה מלבני ומטילים אימה על הנוכחים . הורדוס נכנס עכשיו אל אולם המשפט . הוא לבוש בהדר מלכות , לבוש גלימת ארגמן , שערו הארוך מסורק כאילו הגיע לטקס הכתרתו . הנוכחים מופתעים למראהו . הלל מחייך , שמאי קפוא . הורקנוס מבוהל . משפחת אנטיפטר נבוכה . הורדוס נעמד לפני פלוגת אנשיו , ומביט סביב בחיך -

הורדוס-

(מתבדח בכבודות) קראתם לי ?

אף אחד לא עונה .

כולכם יושבים- ורק אני עומד . איפה הכסא שלי ?

אב"ד –

(לשמש) תנו לו כסא

מביאים לו כסא . הוא מתיישב . דממה בקהל . אב"ד מביט ביוחנן הורקנוס . הוא מסמן להתחיל . אב"ד קורא את ההאשמה –

אב"ד

בעת שכיהן כמושל הגליל לכד הורדוס בן אנטיפטר , בשליחות שלטון יהודה בירושלים , את אנשי חבורתו של חזקיה הגלילי שעסקו בשוד , גזל ורצח . העצורים הובאו למצודה בציפורי ונכלאו . בעת שהמתינו להעברתם לירושלים למשפט הסנהדרין על פי חוקי אבותינו – החליט הנאשם להוציא אותם להורג ולצלב אותם מול עיני בני משפחותיהם .

פנים . יום . מסדרונות לשכת הגזית .

שלומית ויהודה רצים במסדרונות . חולפים על פני השומר בחדר העדים , פותחים דלת לחדר בו יושבת אלכסנדרה וצופה במשפט מלמעלה

אלכסנדרה –

תסתלקו

הם נסוגים ונכנסים לחדר סמוך ממנו הם צופים באולם הסנהדרין

אב"ד

בפעולתו זו עבר על חוקי אבותינו האוסרים עלינו להוציא להורג כל אדם בלא משפט .

פנים . יום . לשכת הגזית . (המשך)

אב"ד

חוקי אבותינו מתירים לדון דיני נפשות רק בירושלים . על פי חוקי אבותינו רק למלך רשות להרוג ללא משפט .

מלאכי

הוא אדומי . אולי חוקי אבותיו שונים ..

אב"ד
הורדוס בן אנטיפטר אתה נאשם ברצח שבויים , פגיעה בסמכות הכהן הגדול . אתה
נאשם בפגיעה בסמכות סנהדרין זו בירושלים . אתה נאשם בבגידה

הורדוס

בגידה ? במי בגדתי

הורקנוס

זה בסדר . תמשיך

הורדוס

אין צורך - אני חושב שהם הבינו . אין לי את כל היום .

הורקנוס

תקרא לעדים

אב"ד

בית הדין קורא לאחיקם בן יושע , קצין חיל המצב במצודת ציפורי

השמש נכנס

השמש

הוא נעלם

הורקנוס

נעלם ?

השמש

הוא היה בחוץ מחכה על יד הדלת עכשיו הוא לא שם .

הורקנוס

קרא לעד הבא

אב"ד

הוא היחיד שהסכים להעיד והגיע היום . האחרים לא הגיעו משום מה

הורדוס-

התחרטו . אני דיברתי איתם . כלומר – קודם דיברתי איתם , אחר כך הם התחרטו

צחוק בקהל .

אב"ד

יש עדות . האמהות . הנשים .

שמאי

אשה פסולה לעדות . נשים לא יכולות להעיד .

הורקנוס

איך אפשר לשפוט אדם אם אף אחד לא מעיד מה היה שם ?

קול

אני אעיד .

ברגע הראשון לא ברור מי מדבר .

הורקנוס

מי זה מי דיבר עכשיו

פנים . יום . החדר מעל אולם הסנהדרין

יהודה -

אני אעיד . אני הייתי שם אני ראיתי הכל . אני יכול לספר מה היה

שלומית המומה

שלומית

אתה היית שם ?

יהודה פורץ החוצה ורץ .

פנים . יום . לשכת הגזית

הורקנוס

מי זה ? מי אמר שהוא יעיד ?

יהודה נכנס לאולם מהכניסה האחורית ממנה נכנס קודם יוחנן הורקנוס . שומרי הכהן
הגדול פונים לתפוס אותו

הורקנוס

תתקרב . תביאו אותו הנה .

יהודה מתקרב נעמד לפני הסנהדרין ומצביע על הורדוס –

יהודה –

האיש הזה תפס אותי כששיחקתי עם הכלב שלי . הוא שם לי סכין על הצוואר וקרא
לאבא שלי לצאת .

הורקנוס

חכה רגע . מה שמך ?

יהודה –

יהודה בן חזקיה הגלילי . הוא הבטיח שאם הם ייצאו וייכנעו הוא יעביר אותם לירושלים למשפט ואז בלילה הוא רצח אותם .

רחש בקהל . שלומית בהלם . הלל ושמאי מתלחשים . אב"ד ניגש אליהם .

הורקנוס –

מה קרה ? מה הבעייה .

אב"ד ניגש אליו ולוחש משהו באזנו

הורקנוס –

בן כמה אתה ?

יהודה –

שמונה . עשר .

אב"ד מניד בראשו

הורקנוס –

קטן פסול לעדות . קחו אותו מכאן .

יהודה –

אבל אני הייתי שם . אני ראיתי הכל .

מבט משלומית שנכנסה גם היא מאותו פתח ועכשיו מנופפת להורדוס מנסה לתפוס את תשומת ליבו .

אב"ד –

בית הדין יתעלם מהדברים ששמע מפי הילד . קטן פסול לעדות

שמאי-

לא . התורה מצווה " כקטון כגדול תשמעון . לא תגורו מפני איש " שמענו מה ששמענו .

הורקנוס –

אם אין עדים נוספים –

הורדוס –

אין צורך בעדים . (קם) אני מודה שהוצאתי אותם להורג , אני מוכן לפרט לבית הדין הנכבד איך הרגתי אותם , למה הרגתי אותם ולמה אחרי שהרגתי אותם – צלבתי אותם . אני גם אשמח לפרט איך הרגתי את אביו של הילד החמוד הזה . נשלחתי

לחסל את השודדים פורעי החוק ומחצתי אותם . נשלחתי להביא שקט לגליל והבאתי שקט לגליל ולגולן .
הנציב הרומי בסוריה שאיים לפלוש לגליל עם הלגיונות שלו ביקש למסור שהוא אסיר תודה לכם ולי . ולחיילים שלי הניציבים כאן איתי .

רחש של הסכמה עובר בין הדיינים .

הורדוס

כינסתם פה 71 שופטים , עשיתם חגיגה גדולה וגם מזבח הכנתם להקריב אותי עליו - הבעיה היחידה היא שאין לכם סמכות לשפוט אותי . אני אזרח רומי . אני דורש להישפט בסוריה אצל הנציב – לא על ידכם . וזה מה שבאתי לומר לכם .

מתיישב . מבוכה גדולה בבית הדין . הדיינים מבינים שהאירוע עומד להסתיים ומתחילים להתארגן ליציאה . אב"ד מנסה להבין מה עליו לעשות .

אב"ד –

טוב .. אפשר להעמיד להצבעת הסנהדרין את עניין הסמכות . שהסנהדרין תחליט אם יש לה סמכות שיפוט .. מצד שני אם אין עדים ואין אפשרות לקיים משפט ..

שמאי קם פתאום

שמאי

אני מבקש לדבר לפני ההצבעה . אני פונה אליכם , חברי הדיינים ושואל האם אי פעם ראיתם, האם התייצב בפניכם אי פעם , בכל המשפטים שניהלתם , נאשם שנהג כמו הבחור הזה ? מעולם לא . כשמתייצב אדם למשפט הסנהדרין הוא עומד בהכנעה , שערך פרוץ ולבושו בגד אבלים שחור, מרכיין ראש ביראה , מבקש רחמים מבית המשפט וממתין בפחד למוצא פיו . לא הבחור הזה .
ילד השעשועים הזה , הורדוס , שנקרא להתייצב בפנינו ולתת תשובות להאשמה הכבדה והנוראה הזאת – מגיע אלינו עטוף בגלימת ארגמן מלכותית , מקושט כטווס , מסורק כמו סרסור מצרי וסביבו לוחמים חמושים מוכנים ומזומנים לשחוט אותנו אם נרשיע אותו בדין . והוא גם אומר לכם כאיש המדבר אל עבדו – אתם , ראשי יהודה , תולעת יעקב , לא ראויים לשפוט אותי .

הורדוס מתיישב משועשע

שמאי

אין לי טענות אליו . טובת עצמו חשובה לו מכבודכם . נגדכם אני טוען ונגד נשיא הסנהדרין הזו , הכהן הגדול יוחנן הורקנוס , אתם שמרשים לו כך להשפיל אתכם . אל תשלו את עצמכם – האיש הזה שאתם עומדים לזכות , שלמענו לעגתם לכל סדרי המשפט – ישוב וינקום בכם וייפרע מכל אחד ואחד מכם וגם ממך אדוני , הכהן הגדול . אם לא תשפטו אותו עכשיו משפט צדק – הוא ישפוט אתכם בחרב כמו ששפט את השבויים בגליל -

קולות מהקהל

אמן

שמאי

אין לנו צורך בעדים נוספים . האמת ברורה . נאמנים עלינו האלמנות והיתומים
ושמענו עכשיו את הודאת בעל הדין שהיא חזקה ממאה עדים . אל-תיִראי תולַעַת
יַעֲקֹב - אמר הנביא ישעיהו - יְהִי כְאֵין וְיֵאבְדוּ, אֲנָשֵׁי רִיבְךָ .

קולות נוספים מהקהל

אמן

שמאי

לא תגורו מפני איש – אמר משה לשופטי ישראל - כי המשפט לאלהים הוא . ויקוב
הדין את ההר;

קולות רוב הקהל

אמן

שמאי

ואתה –(שואג עליו) קום על רגליך !!

הורדוס מציית אוטומטית וקם . ארשת הזלזול נמחקה מעל פניו . הוא חרד .
החיילים שמאחוריו נדרכים . בית המשפט סוער . אב"ד נבוך .
הדלת נפתחת ואל האולם זורמים עשרות מאנשי משמר בית המקדש ומקיפים את
אנשי הורדוס .

אב"ד –

ניגש להצבעה ?

הדיינים קוראים להצבעה מיידית . הם מתנהגים כמו כלבי ציד , כמו כרישים שהריחו
דם – דמו המותר של הורדוס . ברור לגמרי שאם ההצבעה נערכת עכשיו – הורדוס
מוצא להורג בתוך רגעים . האחראים למשפט – הורקנוס , מלאכי , דוסיתיאוס ,
אנטיפטר מבינים שאסון עומד להתרחש אבל הם חסרי אונים - אין להם שום רעיון
איך לעצור אותו .

הלל קם עכשיו . הוא ניגש אל יוחנן הורקנוס ולוחש באזניו . הורקנוס מהנהן במרץ
קם על רגליו ורומז לאב"ד לגשת אליהם במהירות . שמש בית הדין קורא לשקט
באולם . הלל , הורקנוס ואב"ד מתלחשים כששמאי עוקב אחריהם בעיניים חמורות .
אב"ד ניגש למקומו ומכריז בקול גדול , קצת היסטרי -

אב"ד –

על פי חוקי אבותינו - אם החליטה הסנהדרין בתום הדיון הראשון לזכות את הנאשם –
לא משתהים - פוסקים את דינו ויקום וילך לביתו

קולות מהקהל -

לא זיכינו

אב"ד

ע"פ חוקי אבותינו – אם אנו עומדים להרשיע את הנאשם – לא פוסקים את דינו
באותו היום ודוחים את ההכרעה למחר – אולי בלילה תימצא לו זכות . אנחנו נפסיק

עכשיו את הדיון ונמשיך אותו מחר בבוקר . חברי הסנהדרין יהרהרו במשך הלילה בפסק הדין . הישיבה נעולה . קחו את הנאשם למעצר בית . אתה רשאי ללכת בליווי משמר לבית אביך לבקר את אשתך ומחר בבוקר ייגזר דינך .

תרועת חצוצרות . הורקנוס נחפז לצאת בפתח ממנו הגיע ואיתו אנשי המשמר , אנשי משמר בית המקדש מקיפים את הורדוס חוצצים בינו לבין אנשיו הנבוכים שציפו לקבל ממנו פקודה . חברי הסנהדרין מתחמקים במהירות בדלתות הצדדיות והאחוריות כי הדלת הראשית חסומה . שמאי מביט נזעם בהלל המחייך אליו . הוא נראה כמו זאב שהטרף נשמט מפיו . הורדוס מובל אל הפתח האחורי . מלאכי מושך אליו את דוסיתיאוס –

מלאכי –

קח את האנשים שלך , פשוט מהם את המדים וחכו לו בדרך הביתה . אבנים , מקלות וסכינים קצרות . צא עכשיו . העד שנעלם , מה שמו –

דוסיתיאוס-

אחיקם בן יושע

מלאכי-

תדאג שהוא לא ידבר עם אף אחד

דוסיתיאוס –

אל תדאג . הוא כבר לא ידבר עם אף אחד לעולם .

אנטיפטר שצפה בהם מסתודדים ממהר לצאת בעקבות הורקנוס .

פנים . יום . חדר פנימי

הורקנוס שרוע על הספה כשאנטיפטר נכנס עם הורדוס

הורקנוס-

כמו שאומר הפתגם – אבן שזרק טיפש אחד לבאר גם מאה חכמים לא יצליחו להוציא . 71 דיינים עושים הכל כדי לזכות אותו והוא לוקח את החבל ושם אותו על הצוואר . שחצן וטיפש . סלק אותו מכאן , הלילה . שייעלם ולא נראה אותו . בהזדמנות הראשונה תמנה לו מחליף כמפקד הגליל

אנטיפטר-

מי יחליף אותו ?

הורקנוס-

דחליל מציד . כמו שהוא מתנהג - גם זאב חולה כלבת יכול להחליף אותו . אלוהים יודע איך נתמודד מחר עם האמהות בכיכר ועם הזעם שישטוף את הרחובות . לילה טוב .

מתחיל לצאת ונעצר

הורקנוס-

ועוד דבר , אנטיפטר - אתה תשלח מייד עכשיו את גובי המס שלך לכל הארץ ותודיע על הפחתת מיסים של עשרים אחוז בשנה הקרובה . בתקווה שזה יסיח את דעתם

אנטיפטר –

מי יכסה את הגרעון הזה ?

הורקנוס-

אתה תכסה בכסף שלך . אם יש לך פתרון אחר להשתיק אותם - ספר לי עליו בבוקר

יוצא . הורדוס קם לצאת .

אנטיפטר-

לאן אתה הולך

הורדוס-

(נבוך) הביתה .לאמא ..

אנטיפטר –

אתה לא הולך הביתה . אתה מחכה כאן שהירח ישקע , עולה על סוס ויוצא מירושלים . אני אדאג שהשער הצפוני יהיה פתוח חצי שעה לא יותר . האפשרות השנייה היא שתלך הביתה לאמא ובדרך יחסלו אותך כל אוהביך הרבים

הורדוס-

לאן לברוח

אנטיפטר-

אולי לסוריה . אל החבר החדש שלך סקסטוס קיסר . תישאר אצלו כמה חודשים .

הורדוס-

אני רוצה את האנשים שלי

אנטיפטר-

האנשים שלך ישארו כאן , אצל מי שמשלם להם

הורדוס-

אז גם אני נשאר כאן לדיון מחר בבוקר .

אנטיפטר-

תקבל שישה חיילים . לא יותר . הורדוס –

הורדוס-

כן אבא

אנטיפטר-

אתה לא בני הבכור אבל קיוויתי שבבוא הזמן אתה תירש אותי . אל תאכזב אותי שוב

הורדוס-

(לוחש) אני מצטער .

אנטיפטר מאמץ אותו אל ליבו בחיבוק ארוך ואוהב מאד . . שלומית הקטנה צצה
פתאום . היא צועקת למסדרון

שלומית-

הוא כאן .

ואז רצה ומזנקת על אחיה . הורדוס מחבק אותה . האחים של הורדוס – פצאל , יוסף
ופרוראס נכנסים לחדר .

שלומית –

הכנתי לך יונים שתקח איתך לצפון .

הורדוס –

תשמרי עליהן . אני אחזור בקרוב לקחת אותן .

חוץ . לילה . הרחבה שלפני לשכת הגזית .

שעת לילה מאוחרת , אשמורת אחרונה - בני המשפחות של הרוגי הגליל – חלקם
ישנים באוהלים , חלקם שרועים סביב מדורה דועכת ממלמלים מונוטונית פסוקי
תהילים . יהודה הקטן מתעורר משנתו לקול פרסות סוסים . הוא יוצא מהאוהל ומבחין
בשבעה רוכבים , פניהם מכוסים , עוברים בשקט על סוסיהם על פני הרחבה
המנומנת . שער העיר נפתח והרוכבים יוצאים בדהרה . מעל חומת העיר צופים
בהם מתתיהו אנטיגונוס , מלאכי ודוסיתיאוס עד היעלמם .

מתתיהו אנטיגונוס

זה יהיה הרבה יותר קל מעכשיו .

יהודה רץ אחרי הרוכבים אבל השער נסגר . הוא פונה לשומרים .

יהודה –

מי אלה מי יצא עכשיו ?

שומר-

לך לאמא , ילד . החגיגה נגמרה , אתם חוזרים הביתה .

יהודה מסתובב ורואה עשרות משומרי המקדש מקיפים את הרחבה , הורסים את האוהלים, מעירים בגסות את האנשים משנתם , ומעמיסים אותם על עגלות הממתינות בקרבת מקום .

חוץ . לילה . מתחם האדומים .

פצאל יוסף ופרוראס אחי הורדוס חוזרים הביתה . פצאל נושא את שלומית המנומנמת . הם נכנסים לחצר . השולחנות ערוכים , לפידים עדיין בוערים . קיפרוס ודוריס בגוהי ושוב קמים לקראתם .

קיפרוס –

איפה הורדוס , למה הורדוס לא בא

פצאל –

תפרקו הכל ולכו לישון . אף אחד כבר לא יבוא הלילה .

פנים . לילה . ארמון החשמונאים

מלאכי ודוסיתיאוס מגיעים אל דלת חדרו של הורקנוס שם ניצבים שני שומרים .

מלאכי –

הוא ישן ?

שומר-

הוא מחכה לכם .

הדלת נפתחת , הורקנוס יושב על המיטה לבוש כותונת לילה פשוטה . הוא נראה מודאג ומבוגר מאד .

הורקנוס-

הוא יצא ?

מלאכי –

התגנב החוצה בשקט כמו עכבר . המשפחה הזאת למדה לקח שהיא לא תשכח הרבה זמן .

הורקנוס-

איך העם יקבל את זה ?

מלאכי-

העם מבין את המצב . העם תומך בך וגאה בך .

הורקנוס-

והאמהות ימשיכו לצעוק מחר בבוקר .

דוסיתיאוס –

אל תדאג . אנשים שלי העמיסו אותם על עגלות ויצאו איתם דרומה לגליל .

הורקנוס-

דרומה ? הגליל בצפון .

דוסיתיאוס-

היה חושך . העגלון טעה בדרך . יקח להן המון זמן להגיע הביתה .

חוץ . סוף הלילה . קומראן , צפון ים המוות

הורדוס וששה הפרשים רוכבים בשתיקה מזרחה . השחר מתחיל לעלות כשהם מגיעים לקומראן בצפון ים המלח . באור קרני השמש הראשונות הם מבחינים במאות אנשים עטורי תפילין לבושי לבן וסנדלים ניצבים על קו המים , פניהם מזרחה . אחד מהם , החזן , מברך את השמש העולה והם עונים אחריו בשירה . זה מראה מהפנט .

חזן

ברוך אל ישראל , יוצר אור ובורא חשך. עשה שלום ובורא את הכל:

קהל

אמן אמן

חזן

מהללים שמך על אור אשר חדשת , שמחתנו באור היום

קהל

אמן אמן

חזן

המאיר לארץ ולדורים עליה ברחמים. ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית .
מה רבו מעשיך יהוה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך

קהל

אמן אמן

חזן

ואנו בני בריתך נהלל שמך עם כל דגלי אור .

קהל

אמן אמן

חזן

לעושה אורים גדולים

קהל

כי לעולם חסדו

חזן

את השמש לממשלת ביום

קהל

כי לעולם חסדו

חזן

ואת הירח וכוכבים לממשלות בלילה

קהל

כי לעולם חסדו

חזן

ברון יחד כוכבי בוקר
ויריעו כל בני האלוהים

קהל

אמן אמן

חזן

אור חדש על ציון תאיר ונצקה כלנו מהרה לאורו. ברוך אל ישראל, יוצר המאורות

קהל

אמן אמן

הם קדים עמוקות מזרחה ופונים מערבה אל ההרים שם ניצבים אוהלי מגורים, סככה גדולה, מקוואות ומספר מבנים. בצלע ההר נראים פתחי מערות. המתפללים חולפים על פני הפרשים בלי הגה. החזן, נעצר ליד הורדוס שירד מסוסו. זהו מנחם, מנהיג כת היחד, הנזירים האיסיים.

מנחם –

למה באת, הורדוס?

הורדוס –

אני רעב, מנחם - אני רוצה לאכול איתכם

– מנחם

(מחייך) בשמחה . ברוך הבא . אתה צריך רק לוותר על כל רכושך , ללמוד את תורתנו וחוקינו , ובעוד שלוש שנים , אם תעמוד בכל המבחנים , תטבול , תיטהר – ותוכל לאכול איתנו . למה באת ?

– הורדוס

להגיד לך שהנבואה שנתת לי מעולם לא הייתה כוזבת כמו הלילה . ברחתי רגע לפני ששפטו אותי למוות .

מנחם

(מחייך) מה אמרתי לך אז כשהיית ילד, מה יהיה הסימן שהנבואה תתקיים ?

הורדוס

היכית אותי על רגל שמאל ואמרת לי לזכור את הכאב . שזה יהיה הסימן .

מנחם

והכאב נעלם ?

הורדוס

מזמן .

מנחם

אז קח אחד חדש .

והוא מניף את מקלו ומכה את הורדוס בחזקה על ירכו השמאלית . הפרשים נדרכים שולחים יד לחרב . הורדוס עוצר אותם , נאנק מכאבים . מכיוון המבנים שלרגלי ההרים מגיע עכשיו צעיר כחוש בסנדלים . הוא מביא סל נצרים ובו מספר כיכרות לחם ותמרים יבשים .

הורדוס

לאן לברוח ? מזרחה אל הנבטים , לסבא שלי ? דרומה לאדום , למשפחה של אבי ? צפונה לסוריה אל הנציב ?

מנחם

לא משנה . אתה לא אדון למעשיך . הוא קבע מראש את מה שיקרה ואתה רק ממלא את הייעוד שנקבע לך . מה שנקבע – יקרה . לצערי .

ומנחם פונה ומתרחק . הורדוס מחליט –

הורדוס

צפונה .

והם פונים בדהרה צפונה .

סוף פרק ראשון